

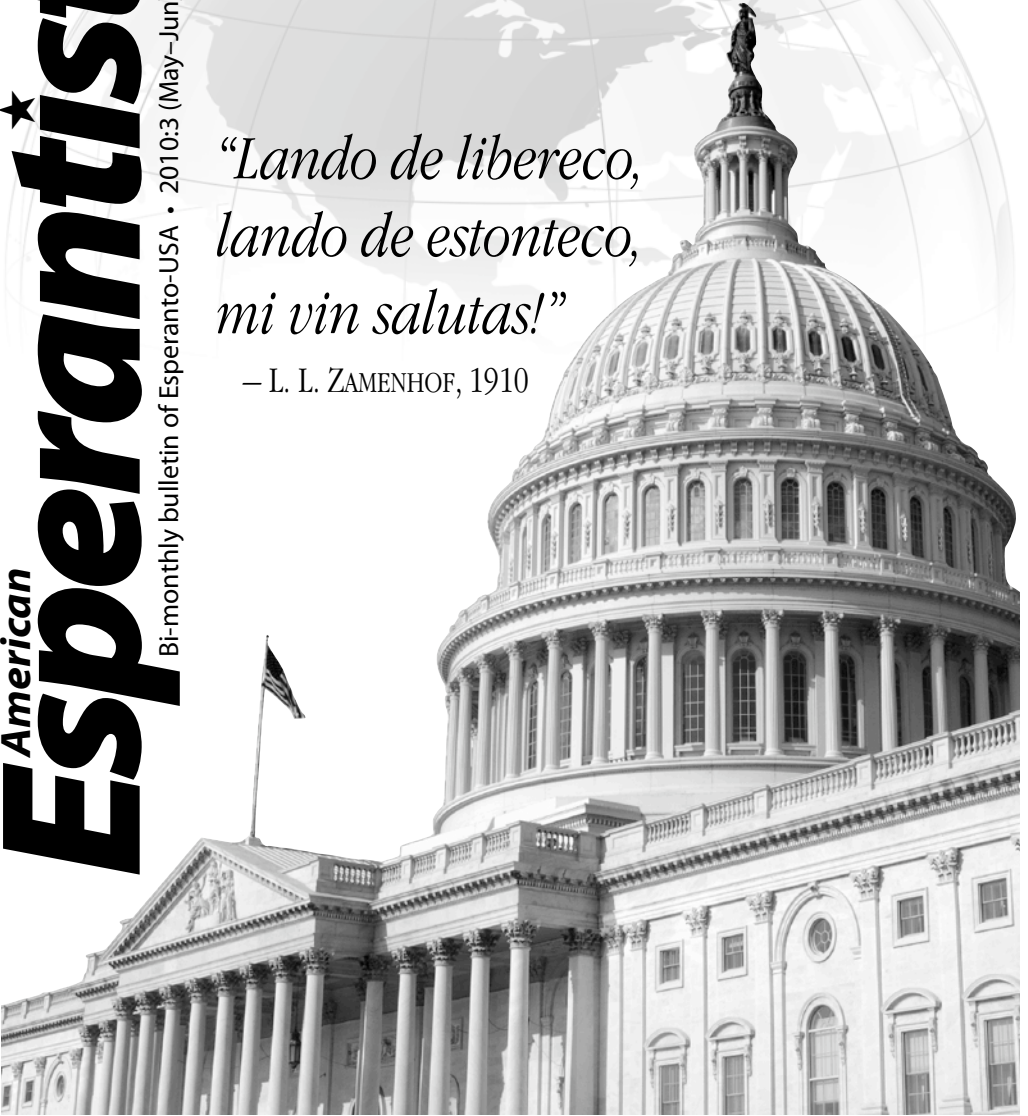
Usona **Esperantisto**

Dumonata bulteno de Esperanto-USA • Numero 2010:3 (maj-jun)

**American
Esperantist**
★
Bi-monthly bulletin of Esperanto-USA • 2010:3 (May-Jun)

*“Lando de libereco,
lando de estonteco,
mi vin salutas!”*

– L. L. ZAMENHOF, 1910

Ĉu vi iros al la LK en Vaŝingtono? Aliĝu tuj!

Ĉi-numere: Detaloj pri la venonta landa kongreso • *Games for students* • Zamenhof en Costa Mesa? Enesperantigi Shatner-on • *Geoghegan and the “Unua Libro”* • Rezultoj de la inversa tradukdefio • kaj pli!

Usona **Esperantisto**

Dumonata bulteno • Bi-monthly bulletin

Vol 49, No 3 — 2010:3 (maj-jun)

Redaktisto • Editor: HOSS FIROOZNIJA

Sendu kontribuojn al • Send contributions to:

✉ bulteno@esperanto-usa.org

✉ Usona Esperantisto, c/o Hoss Firooznia
CPU 271205, U. of Rochester
Rochester, NY 14627-1205, USA

Usona Esperantisto (American Esperantist) is the newsletter of Esperanto-USA. We welcome contributions in both Esperanto and English; please use email if possible and include your name, your email/postal address, and a photo of your face. With other photos please include the name of the photographer and subject(s), location, and date. We will return materials by mail if you include a self-addressed, stamped envelope.

You may reprint content from this publication if you give credit. Please send a copy of any reprinted materials to the address above. Opinions expressed are those of the individual authors and do not necessarily reflect the views of Esperanto-USA or the editor.

Usona Esperantisto estas la bulteno de Esperanto-USA. Ni bonvenigas kontribuojn kaj en Esperanto kaj en la angla lingvo. Prefere uzu retoŝton, kaj aldonu viajn nomon, (ret)poŝtadreson kaj foton de via vizaĝo. Kun aliaj fotoj bonvolu aldoni noton pri la dato, loko, kaj nomoj de foti(n)toj. Ni perpoŝte resendos materialojn se vi sendas mem-adresitan, afrankitan koverton.

Oni rajtas reaperigi materialojn de la bulteno kun fontindiko. Bonvolu sendi al la supra adreso ekzemplerojn de ajnaj publikigitaj materialoj. Opinioj esprimitaj en la bulteno apartenas al la individuaj aŭtoroj, kaj ne nepre spegulas la vidpunktojn de Esperanto-USA aŭ la redaktisto.

**esperanto
usa**

Centra Oficejo • Central Office

✉ PO Box 1129, El Cerrito CA 94530 USA

☎ 510.653.0998; 2510.653.1468

✉ info@esperanto-usa.org

http://esperanto-usa.org

Direktoro • Direktoro, CO: William B. HARRIS

Prezidanto • President: Philip G. DORCAS

Vicprezidanto • Vice President: Tim WESTOVER

Sekretario • Secretary: Julie SPICKLER

Kasisto • Treasurer: Christopher ZERVIC

Aliaj estraranoj • Other board members: Ĵenja AMIS,
Mar CÁRDENAS, D. Gary GRADY, Anjo HARLOW, ROS Haruo,
Tor KINLOK, Orlando E. RAOLA, Julie WINBERG

Anonco de la prezidanto

Per la statuto de Esperanto-USA (ELNA) kaj per la aprobata propono de nia pasinta landa kongreso, mi rajtas nomi la kasiston por la vaka posteno. Mi nomas s-ron Christopher ZERVIC nia kasisto.

S-ro Zervic estas konata kaj estimata profesiulo, kiu jam servis en kelkaj postenoj. Li estas aktiva kaj respondeca. Li komprenas la taskojn, jam uzas la saman financon programaron kiel nia Centra Oficejo, kaj akceptas la rolon. Li kunlaboros multe kun nia direktoro (Vilĉjo HARRIS) kaj la antaŭa kasisto (Anna BENNETT). Lia nuna deĵoro finiĝos ĉe la landa kongreso en 2012.

Christopher aperas kiel kandidato por estrarano sur la nuna balotilo. Li nun estas la kasisto, kaj la aliaj kandidatoj plenumos la postenojn por la estraro.

Ni elkore dankas al s-ro Zervic por akcepti la postenon. —Filipo DORCAS, prezidanto

According to the by-laws of Esperanto-USA (ELNA) and according to the approved motion of our previous national congress, I have the right to name the treasurer for the vacant position. I name Christopher Zervic to be our treasurer.

Mr. Zervic is a known and esteemed professional who has already served in several posts. He is active and responsible. He understands the job, already uses the same financial software as our Central Office, and accepts the role. He will work closely with our director (Vilĉjo Harris) and our previous treasurer (Anna Bennett). His term of office will continue until the national congress in 2012.

Christopher is already a candidate for board member on the current ballot. He now is treasurer, and the other candidates on the ballot will fill the board positions.

We heartily thank Mr. Zervic for accepting the position. —Phil Dorcas, president

We need you! Your membership fees help promote Esperanto and provide services to speakers and students across the country. Members receive the bi-monthly magazine *Usona Esperantisto*, the *Membership List*, discounts from the Book Service, access to online resources (mailing lists, blog space, etc.) and a discount at the national convention. Please join (or renew) today!

Return with payment to: **Esperanto-USA, P.O. Box 1129, El Cerrito CA 94530**

Name: _____

Address: _____

City & State: _____

Postal code & Country: _____

Phone & Fax: _____

E-mail: _____

Birthdate (M/D/Y): ____/____/____ Ham radio call: _____

In the member list, don't publish my: address phone fax email

Send me info on joining the *Universala Esperanto Asocio*

Please check **one** category of membership/support:

Friend of Esperanto \$10.00
(not a membership, but you receive 3 issues of the newsletter)

Youth (you must be under 27) \$20.00

Limited Income \$20.00

Individual \$40.00

Family \$60.00

Sustaining \$80.00

Life (birthdate required) \$800.00

Credit card info: Visa Mastercard

Number: _____ Expires(M/Y): ____/____

Card verification #: _____ (three digits on back of card, or on front for AmEx)

Final Call! Esperanto-USA Congress, May 28–31, 2010

Here are just some of the speakers and presentations we have planned:

- **Joel BROZOFSKY:** *Nia sunsistema orbito*
- **Arika OKRENT:** *Invented Languages*
- **Humphrey TONKIN:** *Esperanto en la nuna mondo*
- **Esther SCHOR:** *Poetry Roundtable*
- **Ron GLOSSOP:** *Skajpu vive kun rusoj*
- **Drissa Flayoro DIAKITE:** *Esperanto en Afriko, Life in Mali*
- **Ralph DUMAIN:** *Zamenhof in Washington*
- **Lusi HARMON:** *Kial mi ne povas iri al Kubo?*
- **Franklin MONTENEGRO-RODAS:** *Ĉu ni estas kion ni manĝas?*
- **Phil & Elizabeth DORCAS:** *Bible Study, Kristana Di-servo*
- The new film *Conlang* will be shown (kun subtitoloj en Esperanto), winner of “Best Short Film” at the *Boston Sci-Fi Film Festival*.

And more...

Sherry WELLS – games/ludoj • **Hoss FIROOZANIA** – beginners’ courses
Jed MELTZER – yoga/jogo • **Neil BLONSTEIN** – activities at the United Nations

Special Excursion to the Library of Congress (LoC)

...with host **Lee DOUGLAS**, LoC expert on Esperanto

Plus:

Interkona Vespero • Bankedo • Ekskursoj
Aferkunsidoj de Esperanto-USA

“En via lando, usonaj samideanoj, nia afero estas ankoraŭ tro juna...”

—LLZ

Sign up online:

<http://esperanto-usa.org>

Regional events

What follows is brief a sampling of upcoming events either conducted in, or relating to Esperanto. For a more comprehensive list of events worldwide, see <<http://www.eventoj.hu/2010.htm>>. If you'd like us to list your event, please contact the editor.

22 – 24 May (Trois-Rivières, QC)

MeKaRo: Mez-Kanada Renkontiĝo

The 7th annual mid-Canada gathering. For information, visit <<http://www.esperanto.qc.ca>>, send email to <informo@esperanto.qc.ca> or write to Esperanto-Societo Kebekia, 6358-A, rue de Bordeaux, Montréal (Québec) H2G 2R8, Canada.

28 – 31 May (Washington, DC)

Landa Kongreso de Esperanto-USA

The national conference for Esperanto speakers in the USA. Three days of talks, courses, trips to sites in DC, and much more. Don't miss it! For more info, see <<http://esperanto-usa.org>>.

19 – 21 June (Phoenix, AZ)

Verda Domo of Arizona

Mountain camping near the Grand Canyon during a Native American Festival. Contact Angéline Taremi <angelinata@aol.com> or visit <<http://verdadomo0.tripod.com>>.

28 June – 16 July (San Diego, CA)

NASK: Nord-Amerika Somera Kursaro

The world-famous North American Summer Esperanto Institute meets for three weeks at UC San Diego. Study Esperanto by the beach and get five college credits from the University of California! Scholarships are available, but space is limited. For more info, see <<http://esperanto.org/nask>>.

11 – 17 July (Matanzas, Cuba)

Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj

43rd annual conference of ILEI in Matanzas, Cuba. See <<http://ilei.info>> or contact <info@ilei.info>.

17 – 31 July (Havana, Cuba)

Universala Kongreso de Esperanto / IJK

The 95th International Congress in Havana, followed by the *Internacia Junulara Kongreso* (international youth congress). See <<http://uea.org>> or contact <uea@co.uea.org>.

Local group meetings

Local groups provide opportunities for both experienced speakers and new students alike. Most meet at least monthly, and often weekly. The following is a list of contacts for some of the larger groups with regular meetings; for a more complete list, see our website.

California

Sacramento: <http://esperanto.org/us/esos>

San Diego: <http://groups.yahoo.com/group/EsperantoGrupodeSanDiego>

San Francisco: <http://esperanto.org/us/SFERO>

Santa Barbara: dorothyjeanh@gmail.com

Los Angeles: <http://fizzylogic.com/users/bulbul/esperanto/konversacia-rondo>

Colorado (Longmont) <http://ek-ek.org>

Connecticut (Wallingford) <http://esne.net>

District of Columbia <http://esperantodc.org>

Georgia (Atlanta) <http://esperanto-atlanta.org>

Hawaii (Honolulu) <http://esperanto.org/us/Honolulu>

Idaho (Boise) <http://terpomuloj.org>

Illinois

Champaign-Urbana: <http://ekoci.org>

Chicago: <http://esperanto-chicago.org>

Maine (Bangor, Houlton) <http://esne.net>

Massachusetts (Acton, Amherst, Cambridge, Northampton) <http://esne.net>

Missouri (St. Louis) <http://esperanto-stl.org>

New Jersey (Princeton)
<http://esperanto-nj.tripod.com>

New York

New York: <http://esperanto-nyc.org>

Rochester: <http://esperanto.lodestone.org>

Ohio (Cincinnati) <http://ligileto.freeshell.org>

Texas

Austin: <http://esperantaklubo.konfuzo.net>

Dallas: <http://esperanto-tx.org>

Virginia (Hampton Roads) <http://bonege.com>

Washington (Seattle) <http://seattleesperanto.org>

Wisconsin (Madison) <http://groups.google.com/group/esperanto-societo-madison>

El la centra oficejo

de la Direktoro, Vilĵo HARRIS

Please be sure to let us know when you change your address. Some of the mail we send is forwarded to you and some is not. Which items are forwarded? Why not all?

Se temas pri unuopaj leteroj, Esperanto-USA sendas ilin unuaklase, kaj ĉiam la poŝt-instanco plusendas tiajn leterojn.

Se temas pri poŝtajo sendita amas-poŝte (angle: *bulk mail*), estas du elektoj:

- *Address Service Requested*: Por elekti ĉi tiun metodon, ĉiu koverto devas havi la frazon "Address Service Requested" en specifa loko. Se la ricevonto translokiĝis kaj sciigis la poŝt-instancon pri la translokiĝo, la poŝt-instanco ja plusendos la poŝtajon. Se la poŝtajo ne estas liverebla, oni resendos ĝin al E-USA kaj igos nin pagi la koston de unuaklasa poŝtmarko (nun \$0.44).
- *Or Current Resident*: Por elekti ĉi tiun metodon, ĉiu adreso devas havi la frazon "Or Current Resident" tuj post la nomo kaj antaŭ la strat-adreso. La poŝtisto simple liveros la poŝtajon al la strat-adreso, kaj neniam sendos iu ajn informon al E-USA.

Poŝtajoj, kiujn ni sendas **nur** al membroj, estas senditaj per elekto "Address Service Requested". Ekzemploj: balotilo kaj membrolisto.

Poŝtajoj, kiujn ni sendas ne nur al membroj, sed ankaŭ al aliaj individuoj kaj grupoj, ni sendas per elekto "Or Current Resident". Ekzemploj: bulteno kaj realiĝ-letero.

Por certigi, ke vi ricevos ĉiun poŝtajon de ni, nepre sciigu nin kiam vi translokiĝos! ★

Kurso en norda Teksaso

Raportas d-ro Fred MEYER III

Nekrokodila semajnfina kurso okazis de 19–21 februaro kun 13 partoprenantoj ĉe la hejmo de Filipo kaj Beth DORCAS en Fort Worth, TX. La Esperanto-Klubo de Norda Teksaso aŭspiciis la kurson.

Partoprenantoj plejparte restis ĉe la studdomo dum la tuta semajnfino. Viroj dormis je la unua etaĝo sur lito, sofo, faldlitoj, kaj eĉ la planko. Virinoj dormis supre sur litoj. Ili kuiris manĝojn kune sub la estrado de Susan MEYER kaj konversaciis ĉirkaŭ la manĝotablo.

La semajnfino komenciĝis kun konversacio, manĝado, kaj kantado. Kelkaj prezentis diversajn temojn aŭ gvidis grupan studadon. Ron kaj Lynne WOLF gvidis studon de vorto-listo pri la korpo kaj vestoj. Jarlo BILLS gvidis studojn de simplaj verboj kaj de korelativoj. Fred MEYER kaj Beth DORCAS prezentis pri transitivaj kaj netransitivaj verboj, -ig kaj -iĝ. Oni uzis ankaŭ partojn el *Mazi en Gondolando* kaj *Pasporto al la Tuta Mondo* dum la semajnfino.

Ĉiu partoprenanto etikedis minimume kvin objektojn aŭ lokojn en la domo. Dimanĉe la grupo iris tra la domo parolante pri la etikedaj vortoj kaj finante kun plaĉa diskuto sur la balkono.

Unua vico: Filipo kaj Beth DORCAS, Dorothy BOISSEAU, Chris ANDERSON. *Dua vico*: Susan MEYER, Carol BRANDON, Lynne WOLF, Tom BOISSEAU, Jarlo BILLS. *Tria vico*: Fred MEYER, David WHITE, Mary Fay MARKS, Ron WOLF.

Renkontiĝo kun... kiu?!

En aprilo, membro Keneĉjo GOLDBERGO (supre, maldekstre) havis okazon fotiĝi en Costa Mesa (proksime al Losanĝeleso) kun juda okulisto el Bjalistoko. La bonkora kuracisto diris, ke li iniciatis novan planlingvan komunumon por unuigi la popolojn “en unu grandan rondon familian...”

Kompreneble, ne temis pri Zamenhof mem, sed pri aktoro Tony AMENDOLA – kiu ludis la rolon de Ludoviko ZAMENHOF en nova teatraĵo *The Language Archive*. (S-ro Amendola estas eble plej bone konata pro sia rolo en la televidserio *Stargate SG-1*.)

La teatraĵon prezentis la grupo *South Coast Repertory*. Por pli da informo, vidu la TTT-ejon de la teatraĵo, kiu prezentas interalie longan historion de Zamenhof kaj Esperanto: <<http://www.scr.org/interactive/dialoguemar10/languagedialogue.aspx>>

Enesperantigi Shatner-on

Raportas Detlef KARTHAUS

La filmfirmao Cineflix lastatempe petis helpon de Kanada Esperanto-Asocio pri traduko de dialogo en Esperanton. Ĉar la firmao situas en Toronto, la peto atingis min. Mi ne klare memoras ĉu mi volontulis aŭ ĉu mi estis elektita, sed blindigita per revoj de hollywooda kariero, mi konsentis.

La firmao preparis programon pri nekonataj aŭ malmulte disvastigitaj lingvoj. Ne, ne temis pri Esperanto. La ekzamenota lingvo estis la “vojniĉa”, tiom malmulte konata ke en Esperanto ĝi ŝajnas ankoraŭ ne havi nomon – en Vikipedio troviĝas informo pri la “Voynich-manuskripto ... mistera skribaĵo, kies aĝo, deveno kaj aŭtoro estas nekonataj.”

La prezentisto de la programo estos neniu alia ol nia malnova amiko William SHATNER, kiu ĉefrolis en la esperantlingva filmo *Incubus*. Li enkondukos la ideon de malmulte konataj lingvoj parolante en Esperanto.

Shatner diros ke li lernis Esperanton en la sesdekaj jaroj de la lasta jarcento por la filmo en kiu li ĉefrolis. Nur tiun frazon mi devis traduki, kaj fari sondosieron, kiu estos sendita al Shatner, tiel ke li povos ekzerci sin por elparoli ĝin ĝuste. La programon elsendos *History Channel* verŝajne en junio aŭ julio.

Nu, pri unu afero mi ankoraŭ okupiĝas. Ĉu Shatner havos mian germanan akĉenton? Ĉu tio estos la komenco aŭ la fino de mia hollywooda kariero?

La “inversa” tradukdefio

Ĉi-monate, ni pritraktas defion inversan al niaj kutimaj proponoj – nome, traduki Esperanton en la anglan. Temas pri la unuaj versoj de la fama epopea poemo de William AULD, *La Infana Raso*.

Enkonduke al la artikolo ĉi-monata, ni volas citi el letero de Stevens NORVELL. Li bone resumis kelkajn gravajn punktojn pri tia tradukado:

Kaj jen nova defio. Oni devas ne nur translingvigi la ideojn, sed nun oni devas elekti vortojn kaj aranĝi ilin tiel, ke la voĉlegataj sonoj kaj ritmo poezie frapas la orelojn.

Jen la kerno de poezio-tradukado. Estas facilege simple anstataŭigi vortojn en lingvo A per vortoj en lingvo B; sed estas malfacilege redoni poemon el lingvo A en lingvo B kiu restas bona poemo, enhavas la samajn ideojn, kaj konservas ĝis iu grado la samajn formon kaj stilon.

“Ĝis iu grado” varias de poemo al poemo. Iuj poemoj preskaŭ plene apogas sin je siaj ritmo kaj rimskemo. Tradukoj de la Poe-aj poemoj *La Korvo* kaj *La Sonoriloj* certe estus plene malsukcesaj se la tradukanto ne konservus la ritmon kaj rimon. Eĉ *Ebrio* de Auld havas frapajn ritmon kaj rimon. Tradukantoj de tiaj poemoj, farante la damne malfacilegan taskon redoni poemon en alian lingvon, ŝanĝas vortojn, ellasas fragmentojn, kaj ofte devas signife modifi la enhavon de la poemo por reteni la formon. Kio pri la unuaj versoj de *La Infana Raso*? Ĉu la rimo kaj ritmo tiom gravas, ke la tradukanto pritondu la tekston por reteni la formon, aŭ ĉu la enhavo pli gravas? Ĉu estas akceptebla, se la formo

Lee MILLER

Tim WESTOVER

En ĉi tiu rubriko ni prezentas tradukdefiojn por vi. Leginte viajn tradukojn, ni faros resumon de la plej bonaj provoj kaj sukcesoj, kune kun komentoj kaj reagoj pri kelkaj malpli sukcesaj rezultoj. Bonvolu sendi **ne** plurajn diversajn provojn, sed **nur unu** tradukon antaŭ la **1-a de julio** al:

bulteno@esperanto-usa.org

iom elkreskas la originalan aspekton? Ĉiu tradukanto havas siajn proprajn respondojn al tiuj demandoj.

Ni dankas al EJL, RW, SN, SM, kaj GB, kiuj kuraĝis alfronti tiujn demandojn kaj sendis tradukojn al ni. Pri la tradukoj ĝenerale, ni povas diri ke tiuj, kiuj fidelas, ne tiom belas kiom la originalo, kaj tiu, kiu iom belas, ne fidelas. (Tiu lasta, efektive, estis provo redoni la tekston en formo de serio de limerikoj – pri ĝi ni parolos aparte!) La provoj estas interesaj, ĝuindaj, sed neniu oni povas nomi bona angla-lingva poemo. Leginte ilin, oni nepre havas la senton de traduko – kiel apogilo por kompreni la Esperantan originalon ili estas utilaj, sed por komprenigi la entuziasmon de esperantistoj por tiu ĉi poemo, ili ne tiom sukcesas.

La Infana Raso uzas tre varian aron de stiloj, tonoj, kaj rimskemoj. En la komencaj versoj, kiujn ni pritraktas, la rimskemo estas strikte AABB kaj la tono estas iom leĝera kaj rapida, kun tri kriostrekoj kaj longa paranteza frazo (kiu fakte estas

preskaŭ duono de la proponata teksto). El la tradukintoj, nur RW uzis rimskemon, kaj li elektis AABBA – la formon de lim-eriko.

Ni pensu pri la unuaj vortoj, en Esperanto jen:

Saluton, masonisto, mia prapatro Ruben.

Tuj aperas problemo: kiel redoni en la angla la tre simplan “Saluton”. Ĉu “Hello”? Ĉu “Greetings”? Ĉu “Hail”? Ĉu “Hey there”? La tradukintoj proponis:

- *Greetings, mason, Ruben my forefather*
- *Greetings, O mason, my forefather Ruben*
- *Hi there, stone builder, my forefather Ruben*
- *Greetings Ruben, my ancestor the mason*
- *Hail, Ruben...*

“Hi there”, kompreneble, estas tro neformala. Sed “Greetings” kaj “Hail” estas tro formalaj, certe en la moderna angla. (Pensu pri “Greetings, Earthlings”).

Oni povas demandi ĉi tie ĉu la vorto vere rilatas al normala saluto, aŭ ĉu ĝi havas alian signifon. Ĉu eblas frazo kiel “I think now of you, my ancestor Ruben, the mason”? Aŭ eble “I see you, Ruben, my ancestor, the mason.” Ĉu “I greet you” estas pli bona ol “greetings”? Ĉu eblas uzi simple “Hello”? Alia elekto estus ellasi la vorton: “Ruben the Mason, my ancestor...” kaj daŭrigi la parolon kvazaŭ rekte al Ruben. Eblas ankaŭ elekti “I salute you, Ruben the Mason, my ancestor” – kvazaŭ saluto al eminentulo.

Poste venas:

***kiu dum tuta vivo grimpadis supren-suben,
ĉizante sur preĝejoj gargojlojn kaj anĝelojn.***

Por la unua verso, la tradukintoj donis:

- *Who clambered up and down his whole life*
- *Who lifelong did clamber upward and down*
- *Who during a lifetime climbed up and down*
- *Who all your life climbed ladders up and down*

La lingvo ne estas natura en tiuj ĉi poemoj. Ili pensigas nin pri “I threw momma off the train a kiss” kaj simile. “You spent your lifetime climbing up and down” estas pli normala maniero esprimi la ideon en la angla. Kaj ne estas kialo komenci per “Who”: “Your whole life you climbed up and down”, ekzemple. En la angla oni ofte parolas pri “work”: “You worked your whole life climbing up and down”. Ni kredas ke la tradukintoj ial sentis ian devon sekvi la esperantan formon, kaj ne pensis pri la angla formo.

Por la posta verso, ni ricevis:

- *chiseling gargoyles and angels on cathedrals*
- *chiseling angels and gargoyles on places of worship*
- *chiseling gargoyles and angels on churches*
- *chiseling on churches gargoyles and angels.*

Denove ni demandas, kial resti kun “chiseling”? Ĉu ne en la angla oni kutime parolas pri “carving”? Aŭ “sculpting”?

Ni povus proponi tekston kiel:

*My ancestor Ruben, stonecarver of renown,
You worked your whole life, climbing up
and down
churches, carving angels, and gargoyles
with tails.*

Ĉu ne eblas foriri de la precizaj vortoj por kapti iajn ritmon kaj rimon? Tiu “tails” bone rimiĝos kun “sails” en la sekva verso...

Ni pensu nun pri alia verso: **kaj la filinon duan de tavernisto svatis**. D-ro Norvel ĉi tie komentis:

Auld misuzis la vorton, 'svatis'; pro tio ke, li estis majstro de nia lingvo, mi devas supozi, ke li faris tion tutintence kaj ironie. Mi dubas, ĉu la plejparto el anglalingvaj legantoj eĉ komprenus la nocion pri profesie aranĝitaj geedziĝoj. Do, anstataŭ la vortojn 'propositioned' aŭ 'seduced', mi elektis la vorton 'wooed' por esti almenaŭ iomete ironia.

Ni ricevis:

- *courted the barista's younger daughter*
- *wooed the daughter, next to the eldest, of a publican*
- *proposed to the second daughter of a drunkard*
- *wooed the innkeeper's second girl*

Ni ne certas pri "barista"; certe ĉi tie "drunkard" ne estas ĝusta. Kaj "publican" estas apenaŭ konata vorto en la angla, krom en la *Nova Testamento*. "Innkeeper" estas ebla elekto. Kio pri "bartender"? Aŭ "bar owner"? Kio pri "Wooed the bartender's younger daughter"?

Sufiĉas diri, ke kion ni ĉefe ricevis ne estis poemoj, sed prozaj klarigoj pri la poemo de Auld. Unu, tamen, RW, alfrontis la defion alimaniere, kaj verkis serion de limerikoj. Jen poemo, kaj tion ni laŭdas kiel amuzan majstroverkon, kvankam ĝi estas ŝerca traduko de la sufiĉe serioza *La Infana Raso*. Jen ekzemple la unua strofo, limerike:

*Ancestor of mine climbing churches!
Hail, Ruben, in stony high perches,
in sunshine or drizzle
by hammer and chisel
an angel or gargoyle emerges!*

Ŝajnas al ni ke ni devos atendi ĝis aperos en la angla bona poezia traduko de *La Infana Raso*, traduko kiu redonos la ritmojn kaj fortan senton de la originala. Kaj ni povas demandi ĉu eĉ eblus. Ĉu la poemo estas tiel forte ligita al Esperanto ke en alia vesto ĝi simple malaperas?

Estas menciinde ke jam aperis anglalingva traduko de *La Infana Raso*, de Girvan MCKAY. Ĝi legeblas en la reto ĉe: <http://www.everk.it/phpwcm_filestorage/4/4_3.pdf>. Ĝin ni ne prikomentas ĉi tie; sed ni proponas ke vi analizu la unuajn versojn. Ĉu ĝi sukcesas? Reagoj kaj leteroj estus bonvenaj.

Por la venonta defio, el *Slaughterhouse-Five* de Kurt VONNEGUT:

Billy couldn't read Tralfamadorian, of course, but he could at least see how the books were laid out—in brief clumps of symbols separated by stars. Billy commented that the clumps might be telegrams.

"Exactly," said the voice.

"They are telegrams?"

"There are no telegrams on Tralfamadore. But you're right: each clump of symbols is a brief, urgent message—describing a situation, a scene. We Tralfamadarians read them all at once, not one after the other. There isn't any particular relationship between all the messages, except that the author has chosen them carefully, so that, when seen all at once, they produce an image of life that is beautiful and surprising and deep. There is no beginning, no middle, no end, no suspense, no moral, no causes, no effects. What we love in our books are the depths of the many marvelous moments seen all at one time. ★

Games for students

One way to liven up a class (or a club meeting) is to introduce a game. The more a game involves speaking, the more suited it is to language teaching. Chess, for example, would probably not be a good choice. In addition, a game should be neither too hard nor too easy for the players' command of Esperanto. Finally, it has to be fun, or you might as well do grammar exercises.

Most toy departments have a selection of children's board games that can be adapted for class use with varying degrees of effort, and there are plenty of what used to be called "parlor games" (like Charades) that require little or no equipment.

Some games are suited even for a beginning course. For example, you can buy the prerequisites for Bingo for as little as a few dollars, and it's quite good practice for understanding and interpreting the names of numbers. It helps students get past such initial confusion as misinterpreting "tridek" because of interference from the English word "thirteen" (and similarly for the other "teens"). In my experience, students who have just learned the numbers have a surprising amount of fun playing Bingo because the frustration level is just right, making it just difficult enough to be entertaining.

A good game for building vocabulary is *Clue*, the mystery game in which players guess that the crime was committed by "Fraŭlino Blua en la salono per la tranĉilo" and the like. You can use a label-maker to replace the text on the board and the cards with Esperanto. You can add to the fun by introducing additional characters, locations, and objects, and offering different

D. Gary GRADY

Gary is Vice President of the American Association of Teachers of Esperanto (AATE). He lives in Durham, NC.

dgary@mindspring.com

ways of phrasing an accusation, "Mi sugestas, ke la ĉef-ministro mortigis la kelneron per la florpoto sur la tegmento" or "Mi opinias, ke faris la krimon la ĝardenistino uzante la katon apud la sofo."

With a larger class size, you may find it best to play a couple of rounds with just a few players while the rest of the class watches, then once everyone has the idea, divide up into smaller groups of appropriate size. Ideally each group should include at least a few students who are progressing rapidly in the language since they can help the others. The instructor can circulate among the groups—observing, answering questions, and providing encouragement and some help, but not too much criticism, since the game should feel more like a game than a test.

More advanced students who already have some conversational skill can play a more involved type of mystery game of the "mystery party" sort. Each player is assigned the role and receives a printed description of his or her character along with some facts about the crime that are not known by the other players. One of them plays the villain (and is the only one to know that) while the rest serve as detectives whose task is to identify the bad guy by asking each other questions. The villain is allowed to lie but the others must answer truthfully based on the information on their character sheets. There's admittedly a fair amount of advance preparation

---

involved in translating the character sheets (or inventing them and the background story from scratch).

Such role-playing isn't limited to mystery games. Students can simply act out a given situation, such as meeting someone at a kongreso or a visit by a foreign Esperanto-speaker. The scenario should probably be played realistically most of the time, but it wouldn't hurt to introduce some comedic or fantasy elements as well. For example, students could try to explain Earth society to an Esperanto speaking visitor from space.

You may have seen the British television show *Whose Line Is It Anyway?* or the U.S. version hosted by Drew Carey. If so, you recall that a set of comics, sometimes joined by audience members, played various short games that involved acting out scenes. One game gave each of the players a very short description of a role to play (a man terrified of wood, say). An additional player then had to guess what each person's role was based on their words and actions. Such a game could obviously be used to practice and improve one's Esperanto in a class or club meeting. Search for "Whose line is it anyway?" on YouTube and you'll see plenty of examples.

One caution: Shyness can be a problem for students in the more open-ended games, and the discomfort of speaking a language in which one is not fluent can bring out a sort of stage fright even in people who have not the least problem with it in their native tongues. It's critical for everyone to be supportive and encouraging toward one another. You should also be prepared to allow some to simply sit back and play the role of audience if they like. If they seem concerned, talk directly

and preferably privately with them about it.

As with games like *Clue*, it can also help to start out with a few players participating and the rest watching, then break up into small groups to allow more people to get to talk. Put the shy students in with the friendliest and kindest partners.

Another approach that works well for less experienced speakers, and can help with shy ones as well, is to divide students into groups and have them write short scenes based on an assigned situation. This allows them to think about what to say without having to extemporize. They can look up words in a dictionary rather than struggle with a balking memory. Once the scene is written, they can then act out the scene in front of the class reading from a script, or even cue cards.

A fun game that can be adapted for almost any level of language knowledge past the absolute beginner stage is *Mad Libs*. That's the game in which a story has some words replaced by blanks identified by part of speech or other categorical term (substantivo, transitiva verbo, loko, ilo, ktp). Someone calls out the prompt for each blank ("Ni bezonas substantivon!" "Ni bezonas profesion!" ktp) and the audience responds with suggestions ("Kato!" "Lokomotivo!" "Spacŝipo!"), one of which the first person selects to write in the blank. (It's up to you whether you want the person doing this to know the contents of the story. It often helps if they don't know, since trying to make comedic choices can actually make the result less funny.) Finally, someone—possibly the same person as the one who filled in the blanks or possibly another so as to give

(continued on p. 14)

Babij Jar

Inter la diversaj verkoj, kiujn oni laŭtlegos en la poezio-rondo ĉi-jare ĉe la landa kongreso en majo, estos la fama *Babij Jar* de Jevgenij JEVTUŠENKO. Allan FINEBERG deklamos por ni la tradukon fare de Julius BALBIN; ĝi unue aperis en la revuo *Esperanto* de septembro 1963, gajninte la unuan premion en la tiujaraj Belartaj Konkursoj de UEA.

Ĉe Babij Jar – monumentoj neniaj.
 Kruta deklivo – kiel kruda tombŝtono.
 Mi timas.
 Hodiaŭ tiom da jaroj miaj
 kiel ĉe la juda popolo mem.
 Jen deliras mi en Egiptio antikva –
 kaj jen, sur kruco streĉita, mi pereas;
 najloj postsigne ĝis nun sur mi veas.
 Al mi ŝajnas, ke Dreyfuss en min rifuĝis.
 Etburĝaro – jen kiu min denunciis kaj juĝis.
 Mi – malantaŭ bariloj,
 enfalinte insidon,
 persekutata,
 prikraĉata,
 kalumniata.
 Kaj jen dametoj en bruselaj falbaloj,
 ŝrikante, ombrele baras mian vidon.
 Al mi ŝajnas:
 mi estas knabeto en Bialistoko.
 Sango verŝita disfluas tra la kamparo
 kaj vodko fetoras kun cepo miksitaj
 en la loka drinkejo – ekscesas ĉefaro.
 Jen mi, senforta, botfrape elĵetita,
 pogromulojn plorpetegas vane,
 dum ili rikane:
 “Batu jidojn! Savu Rusion!”
 Patriron mian grenvendisto frapas.
 Ho, rusa popolo mia!
 Mi scias:
 vi
 estas esence internacia.
 Sed ofte tiuj, kies manoj malpuras,

vian plej puran nomon mise figuras.
 Mi konas la bonecon de mia tero.
 Kiel malnoble,
 ke, sen ajna vejnotremo,
 la antisemitoj kun pompa fiero
 sin nomas “Unio de la rusa popolo”.
 Al mi ŝajnas:
 mi estas Anna Frank,
 fragila
 kiel branĉeto en aprilo.
 Kaj mi amas.
 Kaj frazoj ne necesas.
 Necesas,
 ke ni rigardu unu la alian.
 Kiel malmulte oni povas vidi
 kaj flari:
 foliojn ili malpermesas
 kaj ĉielon.
 Tamen eblas ja multege fari:
 tenere
 en mallumo ĉirkaŭbraki unu la alian.
 Ili venas ĉi tien?
 Ne timu – tiel susuras
 nur ventetoj primavere –
 printempo venas ĉi tien.
 Venu al mi.
 Lipojn viajn donu al mi haste.
 Ili rompas la pordon?
 Ne – degelas nure...
 Ĉe Babij Jar sovaĝaj herboj susuras
 kaj arboj rigardas nin terure
 kiel juĝistoj.

Ĉia silento ĉi tie kriĉas;
 kaj, ĉapon demetinte,
 mi sentas
 kiel lante griza mi iĝas.
 Kaj mi mem –
 kiel kriego senĉesa kaj sensona
 super la milmiloj da enterigitoj.
 Mi –
 ĉiu tie ĉi mortpafita
maljunulo
 Mi –
 ĉiu tie ĉi mortpafita
etulo

Nenio en mi
 iam pri tio forgesos.
 “Internaciano”
 ekaŭdiĝu triumfona
 nur kiam por eterne entombiĝas
 la lasta antisemito surtera.
 Nenia juda sango en mi troviĝas.
 Tamen malamas min feroce kaj dure
 ĉiuj antisemitoj
 kiel judon.
 Kaj pro tio
 mi estas rusoj vera.

Games for students *(continued from p. 12)*

more people a chance to talk—reads the story out loud, including the words filled in the blanks. The results are often hysterical. (When I was a kid some friends and I once filled in a *Mad Lib* so that a farmer announced to his wife one morning that he was going out to “squash the hogs and disassemble the chickens.” I can think of other examples that I can’t repeat here.)

Yet another amusing game is to read definitions and try to guess what word is being defined. The online Esperanto dictionary at <http://reta-vortaro.de> is a possible source of definitions, but you may prefer a dictionary aimed at beginners, such as OVO, the “Oportuna Vortaro de Ordinara Esperanto.” A variation on this is to have someone guess a word based on clues invented by his or her partner, who of course isn’t allowed to simply say the word in question. Rather than a word it might be a phrase or even a book or movie title (translated into Esperanto, of course).

The foregoing are only a handful of possibilities. Almost any game that involves

talking can be used, provided it doesn’t call for a level of language skill beyond that of the class in question. I’d like to hear more suggestions for games, especially based on your experience using them in classes, in local group meetings, during Esperanto-kongresoj, or in other settings.

Senintenca esperantaĵo?

Steve BREWER fotis la jenan skatolon de firmao SEPHORA, “La beleco-aŭtoritato”. Ni scivolvas: ĉu oni rajtas peti de la firmao repagon, se SEPHORA ŝminkaĵo daŭras nur ses horojn?

Richard Geoghegan and the "Unua Libro"

The name Richard Geoghegan (pronounced GAY-g'n) is a familiar one in the early history of our language. As the first English speaker to learn Esperanto, he went on to translate Dr. Zamenhof's "Unua Libro" and other works, and introduced the language into both England and Ireland, and later into our own Pacific Northwest and Alaska.

Geoghegan's place as an Esperanto pioneer is well recognized; but until now little else has been widely known about this man's remarkable career, both as a pre-eminent linguist and an unlikely participant in the colorful post-gold rush era of Alaska.

He was born in 1866 in Birkenhead, England, the eldest son of an English mother and Irish father; but it was always his Irish heritage that he particularly treasured. An accident in infancy left him with a badly disfigured leg, so that for much of his life he needed crutches or canes to walk. A shy and retiring nature was another lifelong result.

But almost as a kind of compensation, fate also endowed him with an inquisitive mind and unusual mental powers, especially for languages. Latin and Greek, staple subjects in the schools of those days, were child's play to him, as were the chief European tongues. And when other boys were on the playground, Richard might well be found in the school library, copying out Chinese characters or the mysterious alphabets of other, little-known languages.

In the fall of 1887 he was at Balliol Col-

David RICHARDSON

David Richardson is a long-time Esperantist, a past president and an honorary member of Esperanto-USA. He is the author of *Esperanto: Learning and Using the International Language* and other books.

His *Shamrocks on the Tanana: Richard Geoghegan's Alaska* was published last year by Cheechako Books.

His most recent work, just out, is a new Esperanto translation of the Rubaiyat of Omar Khayyam, with classic illustrations by Edmund Dulac.

Dave and his wife Myra Jo have lived for the past 50 years on Washington State's idyllic Orcas Island, not far from the old Geoghegan family homestead.

drichardson@www.orcasonline.com

lege, Oxford, studying Chinese and other Asian tongues. One day a fellow student and language hobbyist (with whom he had been learning Volapük) showed him an article in a London paper about the recent appearance of a new international language project by a mysterious Dr. Esperanto in Warsaw. A letter to "Esperanto," written in Latin, brought a German translation of Zamenhof's little booklet. The friend lost interest (or maybe didn't know German) but Geoghegan mastered the new language in short order and was soon corresponding in it with Zamenhof himself, and many others.

A short time later Zamenhof sent him the newly published English edition of his little book, the work of one Julius Steinhilber. Geoghegan took one look and warned the good doctor that its stilted, error-filled English would only make his project a laughing-stock in England.

Zamenhof quickly withdrew the book (its few surviving copies are true rarities today) and asked Geoghegan to make his own version, which he did.

Richard Geoghegan as a young man.

Geoghegan, dressed for the winter trail.

After college, Geoghegan set himself up in London for a time as a freelance teacher of languages (including Esperanto, Chinese and Hindustani). Then in 1891 his mother, now widowed, decided to take the rest of her family and emigrate to the northwestern corner of the United States, to be near a brother who had located on a little island there called Orcas. After some hesitation, Richard agreed to come too.

Orcas proved to be a densely forested island of rolling hills and tranquil bays, populated largely by farmers, fishermen, loggers and quarrymen. A pleasant enough place but with few prospects for an intellectual like Richard Geoghegan. So he moved to Tacoma for a while, learned shorthand and worked on and off as a secretary for, among others, both the British and Japanese consulates there. Meanwhile, repeated efforts to secure a teaching post at Seattle's University of Washington came to nothing. His lack of an actual degree from Oxford (Chinese didn't qualify at that time) was cited, but friends suspected the prevailing prejudice against cripples played the greater part.

In late 1899 or early 1900 he was back on "the isle" when he received a visit from another early Esperanto pioneer, Wilhelm Trompeter of Germany, who was on a world tour. He met Trompeter's boat when it came in and, the hour being late, led him to a nearby inn where they ordered dinner. They were chattering away in Esperanto when another traveler asked what language they were talking in. Geoghegan, ever the promoter, told him all about the language; but the man became first indignant and then angry, convinced his leg was being pulled. Geoghegan told that story frequently over the

years as an illustration of the kind of skepticism and even abuse early Esperantists faced.

(The inn, now called Outlook Inn, is still there and has been the venue in recent years for several regional Esperanto get-togethers.)

While in Tacoma Geoghegan became friends with an attorney, James Wickersham, through their mutual interest in the native languages of the region. Wickersham had political ambitions, and in 1900 he was appointed to a federal judgeship in Alaska. He may well have considered taking Richard along as his clerk/secretary, but feared Geoghegan wouldn't be up to the rigors of the place. But he regretted the decision. The man he did take didn't work out and in 1903 he sent Geoghegan a terse telegram: "Come to Valdez on first boat. Good salary. Wickersham."

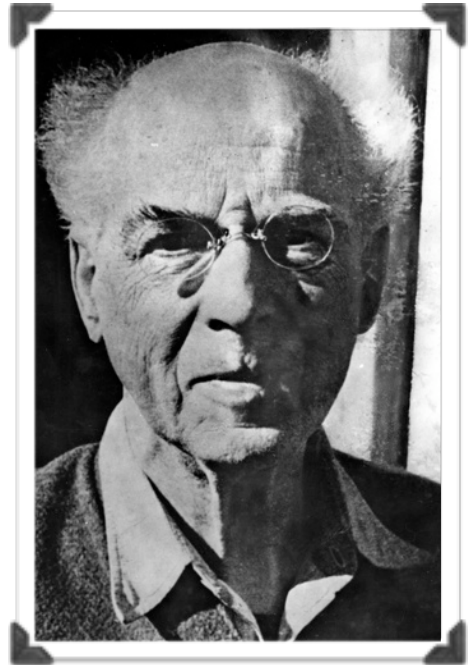
The Alaska of that time was a pretty lawless place. With some hard-working miners striking it rich, envious others angled to make their pile in an easier way. Claim-jumping, thievery and general thuggery were rampant. Armies of crafty lawyers, big-shot politicians and even one district judge were parties to some of the more imaginative scams. Wickersham had been sent to clean up the mess.

In Valdez, Richard Geoghegan was set to work taking testimony in a series of sensational trials ranging from murder to million-dollar civil suits. But Wickersham's jurisdiction was huge. So sometimes "Wick and Dick"—as the duo came to be known—would also have to hit the frozen trails and hold court in the budding towns and gold camps of Alaska's interior.

Despite the harsh climate, Geoghegan found the frontier atmosphere and live-

and-let-live lifestyle of the territory appealing. With rare exceptions he spent the remaining 40 years of his life in Alaska, serving variously as a Federal court reporter, in law offices, or as a court official. (One of those exceptions was his "outside" year of 1906, when he did some court reporting in Seattle, and incidentally helped found the Esperanto Society which is still active there.)

Geoghegan was a keen observer of Alaskan life and an indefatigable correspondent. His surviving letters—and there are many hundreds of them, in all sorts of languages—along with his diaries and other papers—chronicle the many colorful events he was witness to with humor and rare insight. There is an entire collection devoted to them in the University of

Geoghegan in his late years.

Alaska's library in Fairbanks. *Shamrocks on the Tanana: Richard Geoghegan's Alaska* is based largely on this material.

Along with his professional career, Geoghegan carried on a parallel life as a world-class linguist. He admitted to knowing "something about" two hundred or so tongues, but that was surely understated. The good people of Fairbanks, where he lived in his later years, were dimly aware of his prowess in that line, and he was frequently called upon to translate things for them. (One long-time resident recalled that he could "translate anything into anything.")

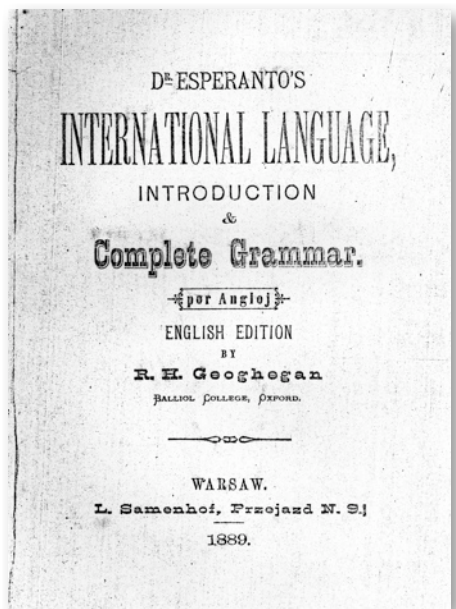
His scholarly work, which was voluminous, was carried on by mail which flowed in rivers into and out of his simple log cabin in a nondescript neighborhood of the town. His "correspondential" (his

playful word) colleagues included professors, students, Esperantists (as well as untold promoters of rival schemes), a head of state, and just plain curious hobbyists. He answered every letter, often at great length, sharing his vast knowledge with pleasure.

Geoghegan remained a staunch supporter of Esperanto, often stating that it was the only really practical one of the many interlanguage proposals that had been put forward. He had corresponded with just about every early pioneer of the language from Zamenhof and Trompeter to Grabowski, and "scores of others literally from Iceland to Peru." He was elected to the prestigious *Lingva Komitato* in 1906; while for years on end, sentimental *samid-eanoj* in Keighly, Yorkshire, kept naming him honorary president of their society.

Apart from Esperanto, Richard Geoghegan's principal published work was his grammar and dictionary of the Aleut language. He had begun it in his Valdez days, taking notes in the margins of shorthand pads as Aleut speakers testified in court. The work had continued through all those later years.

The Aleut Language was accepted for publication in 1943; but Geoghegan never saw a printed copy. He was already in ill health and passed away a few months before its appearance the following year. ★

The little book that introduced Esperanto to the English-speaking world.

Kontribuu al *Usona Esperantisto!*

Ĉu vi ĵus okazigis (aŭ partoprenis) eventon rilate al Esperanto? Sendu raporteton kaj fotojn! Ĉu vi lastatempe trovis legindan libron aŭ aŭskultindan albumon? Verku por ni recenzon! Ĉu vi havas ideon por artikolo aŭ eĉ tute nova rubriko? Sendu proponojn al:

bulteno@esperanto-usa.org

Korespondi deziras

Noto de la Direktoro: Casey estas junulo enkarcerigita en "ASPC Florence", kiu estas malliberejo kaj lernejo. Dezirante korespondi kun aliaj esperantistoj, li petis mian konsilon. Mi proponis, ke li skribu artikoleon. Casey konsentis, kaj sendis la ĉi-suban. Lia celo estas allogi korespondanto(j)n, kiu(j) helpos lin plibonigi lian uzon de Esperanto. —Bill HARRIS

Aventuroj en lernado de Esperanto

Mi unue eksciis pri Esperanto kiam mi legis libron kun la titolo *Born on a Blue Day*. Ĝi estis pri klerulo el Britujo, kaj ĝi enhavis informon pri Esperanto en unu el la ĉapitroj. La lingvo tuj kaptis mian intereson pro ĝia eleganteco. Do, mi legis la artikolon pri Esperanto en Vikipedio kaj sendis al E-USA por plia informo.

Ne nur estas la mekaniko de la lingvo pretega, sed la misio de la movado estas ankaŭ agrabla. Mi ĉiam deziris trovi metodon por kontribui al monda paco, kaj ĝi ŝajnas esti la plej bona metodo.

Mi komencis ĉi tiun aventuron sola antaŭ kvar aŭ kvin monatoj, kaj ĝis nun, ĝi estas entrepreninda. Mi baldaŭ finos la korespondan kurson, kaj mi regule uzas Esperanton.

Mi ŝatus aŭskulti la rakontojn de aliaj esperantistoj.

Casey STROUSE 227231, ASPC Florence/South,
P.O. Box 8400, Florence AZ 85132-8400

Senintenca esperantaĵo?

Dankon al Dave RUTAN kaj Tim WESTOVER pro ilia atentigo pri VOJO, nova mento-sukeraĵo sendube inspirita de la samnoma poemo zamenhofa.

*"Ĝi mento tre franda,
konstante maĉate,
dolĉigos spirajon
incitan..."*

Limeriko-rubriko

La solvo de la pasintnumera enigmo fare de Russ WILLIAMS estas "Gone with the Wind". Ĉu vi sukcesis diveni ĝin?

Ĉi-foje lia limeriko aludas al pli lasta-tempa kaj malpli fama usona filmo. Ĉu vi povas diveni la nomon?

**Julioj ne estas francinoj,
sed franckuirartdisciplinoj
unu anspiras.**

**Do ambaŭ kuiras
francaĵojn, fojfoje kun vinoj.**

La solvo aperos en la venonta numero!

Solvo de la enigmo en N° 2010:2

1	d	o	t	4	t	r	a	u	s	k	7	t	r	i	k	i
2	a	m	o	1	r	e	g	n	o	14	n	o	d			
3	n	a	s	k	o	t	a	g		a	k	r	e			
4	o	r	t	i	l	1	d	i	s	2	k	o				
				3	n	e	ĝ		3	s	e	l		2	f	e
2	ŝ	o	k	2	o	u	i		3	r	a	p	i	u		
3	i	r	o	s	1	e	k	s	4	m	a	n	k			
3	k	o	m	u	m	s	1	k	4	n	e	i				
4	a	n		4	m	a	s	4	g	u	m					
				1	v	a	n	t	a	5	l	u	k	s	5	a
	u	b	i	s		a	u	d	i	s	u	a	n			
5	m	a	l		5	o	n	t	o	s	6	l	a	g		
6	e	t	a		6	l	a	i	k	o		6	o	b	l	

Gratulon al gajninto **Vilĉjo HARMON!** Kaj laŭrojn al la aliaj solvintoj: Olga DU TEMPLE, Russ WILLIAMS, Arnold VICTOR, Arlyn KERR, Peter McCORQUODALE, Briĉjo, Dave RUTAN, Ellen EDDY, William PECKENPAUGH, Ray REDD, Sandra MILLER, E. James LIEBERMAN kaj Keneĉjo GOLDBERGO.

Nova krucvortenigmo-konkurso aperos en la venonta numero de la bulteno.

New in the E-USA bookstore

All items listed here can be ordered online at <<http://esperanto-usa.org/retbutiko>> or by mail from **Esperanto-USA, PO Box 1129, El Cerrito CA 94530**. More complete descriptions can be found at our website. If a title is out of stock, you can request that the online bookstore notify you by email when it becomes available again. Thanks largely to fluctuations in the value of the dollar, all prices are subject to change without notice.

VERKARO KAJ TRADUKARO

A. KERBEL

Everything the author has written (textbook, songbook, translations, etc.) in PDF format. CD-ROM. 2009. **\$34.60**

ESPERANTOLOGIO / ESPERANTO STUDIES 4

Latest in the series of occasional publications of the specialized magazine *Esperantologio*. Articles by Bertilo Wennergren, Gonçalo Neves, Christian Krägeloh, Natalia Dankova, Árpád Rátkai, Peter Chrdle.

Paper. 102 p. 2009. Czech Republic. **\$17.60**

KONCIZA KLARIGO PRI LA LANDNOMOJ EN ESPERANTO

Anna LÖWENSTEIN

La aŭtoro klarigas, kiel funkcias la du-kategoria sistemo de landonomoj en Esperanto, kaj donas kompletan liston de landoj kaj landanoj laŭ la rekomendo de la Akademio de Esperanto en ĝiaj Oficialaj Informoj. Broŝuro. 2009. Italujo. **\$2.20**

JESA

István NÉMERE
"Kio okazus en la nuntempa mondo, se Jesuo Kristo denove revenus sur la teron – sed ĉi-okaze en korpo de virino?" Mole bindita. 184 p. 2009. Rusujo. **\$31.80**

KIEL ISRAELO ELPELIS LA PALESTINANOJN

Dominique Vidal kaj Sébastien Bousois

Sintezo de 20 jaroj da laboro de la novaj israelaj historiistoj pri konflikto 60-jara. Mole bindita. 361p. 2009. Germanujo. **\$48.40**

ESPERANTO DE NIVELO AL NIVELO

Zs. Kóródy, M. Kovács, P. Salomonné Császár, L. Szabó

Helpmaterialo por prepariĝi por la ekzamenoj laŭ la Komuna Eŭropa Referencokadro. Mole bindita. 136 p. 2008. Hungarujo. **\$24.20**

LA TERO, KIU VOLIS FORFLUGI

Dmitrij ŜEVĈENKO kaj Anna STRIGANOVA

Du fikciaj, filozofiaj noveloj, kiuj pensigas kaj revigas. Mole bindita. 110 p. 2009. Rusujo. **\$17.70**

SUR SANGA TERO

Julio BAGHY
Daŭrigo de "Viktimoj". Mole bindita. 250 p. 1991. Hungarujo. **\$10.10**